

KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 2

2002

Årgang 37

Kaktus og andre sukkulenter udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Finn Larsen, Salbyvej 17, DK- 4600 Køge. Tlf.: 56654460, email:

salbyvej17@tdcadsl.dk

Tryk : J.P. Trykservice A/S Falkevej 20, 4600 Køge.

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent kr 200,- indbetales til Nordisk Kaktus Selskab, gironr. 657-8713. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af annoncer:

Termine für Anzeigen:

Terms for advertising:

1. marts, 1. juni, 1. september, 20. november.

Annoncepris: 1/8 side Dkr 100,- 1/4 side Dkr 200 - Preise für Anzeigen: 1/8 side Dkr 100,-

1/4 side Dkr 200. - Price for ans: 1/8 page Dkr 100,- 1/4 page Dkr 200,-

SIDEN SIDST

Rundt omkring i kredsene er der nu ved at være aktivitet på ny. Der er gang i forårsprogrammerne. Er du ikke medlem af en lokalkreds, kan du se kredsenes info og programmer på vores hjemmeside. Her vil du også kunne finde information om Plantedagen og om det kommende Årsmøde. Årsmødet omtalte jeg også lidt i sidste nummer af vores blad. Igen i år bliver Årsmødet afholdt i Kalundborg. Mødte du ikke op sidste år, har du nu endnu en chance. Se mere inde i bladet.

I sidste nummer luftede jeg også at vi skal have formandsvalg i år. Dette har endnu ikke givet nogen kommentarer fra nogen af jer. Det var jo forventet. Larmende tavshed som sædvanligt!!

I sidste nummer fandt vi igen frølisten trykt i bladet, lige til at tage ud og afkrydse. Der er blevet taget godt imod den, og det har givet en del flere bestillinger end vanligt. Det er herligt, for jo flere frø der bliver sæt, jo flere planter kommer der til salg i fremtiden på møderne.

En kraftig påmindelse til jer! Er din e-mail adresse påført på NKS-hjemmesiden, hvad så med at tjekke den jævnligt for post. Her tænker jeg både på bestyrelsesmedlemmer og formændene i kredsbestyrelserne. Når I modtager en e-mail så svar da venligst på den. Det er til stor irritation, hvis ikke man får svar!!!! Som en lille test vil jeg bede jer om at sende mig en e-mail, for at jeg kan få bekræftet, at I eksisterer, og at jeres e-mailadresser virker! Hurtigt!! Ellers?.....!

Formanden.

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.kaktus.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Henrik Helms Madsen,
Banevænget 7, DK-8544 Mørke, tlf. 86 37 67 37.
Email: madsenkaktus@vip.cybercity.dk

Sekretær: Jørgen Ørsted Hørlyck, Sverigesvej 15, DK-7400 Herning, tlf. 97 21 23 67.
Email: jhorlyck@post.tele.dk

Kasserer: Pia Larsen, Stevnsgade 3, 2. sal tv. DK - 2200 København N. Tlf. 35 36 66 18.
Email: pia@larsen.dk

Øvrige funktioner:

Dansk bibliotekar: Bent Olesen, Liselundvej 101, Tjørring, DK- 7400 Herning.
Tlf. 97 26 91 96.

Svensk bibliotekar: Hans Björding,
Backsippevägen 14, S-311 33 Falkenberg.
Email: hans.bjording@swipnet.se

Indbetaling af kontingent i Norge og Sverige:

Sverige: Nordisk Kaktus Selskab, giro 76 07 72-4.

Norge: Nordisk Kaktus Selskab,
konto nr. 7877.08.13734, Den norske Bank

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden: Dette års forsider viser fotografier taget af Peter Schou Sørensen. Forsidebillederne følges op i bladet af Peters artikel om fotografering af kaktus. En spændende artikel som i 4 afsnit fortæller os hvorledes vi laver nogle pæne billeder af vore planter. Planten på billedet er *Echinocereus pectinatus* v. *rigidissimus*.

På besøg hos Per og Gitte.

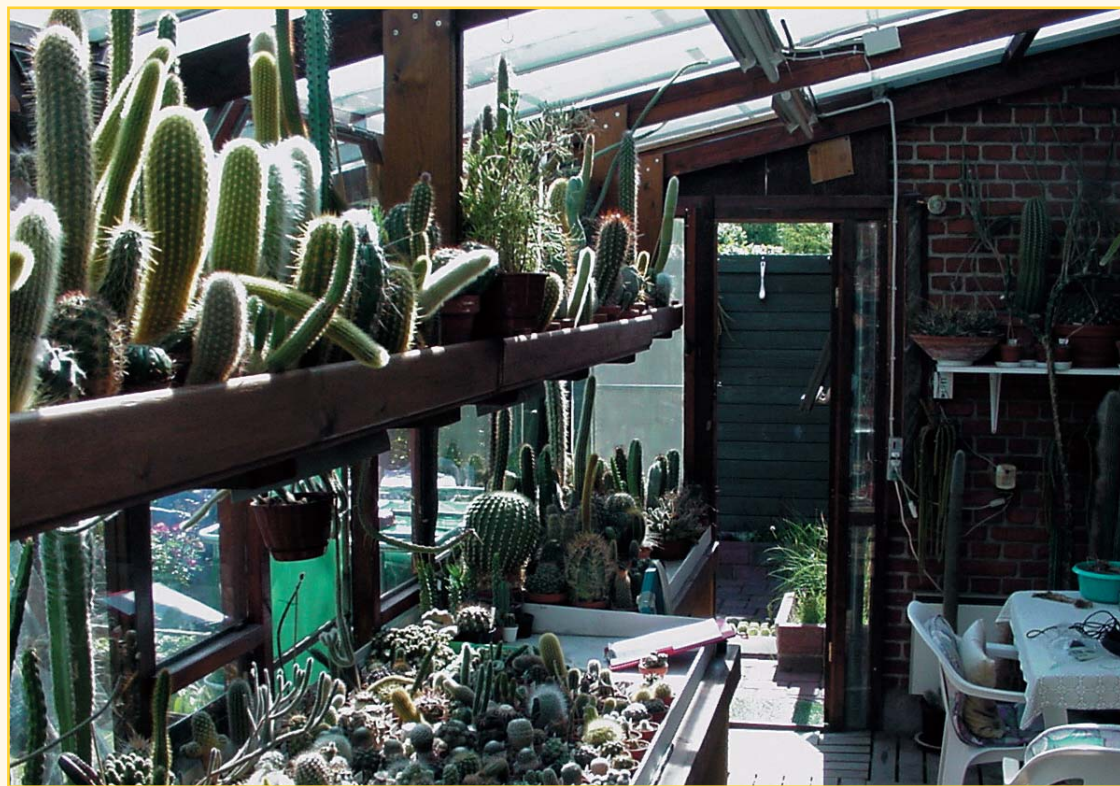
Jeg har flere gange besøgt Per Andsager og set hans fine samling af kaktus, og derfor må det være på tide at skrive et par ord om Per i vores blad.

Per og Gitte finder man på en stille vej i udkanten af Slagelse. Jeg banker på døren en søndag formiddag, meget passende til en kop frisklavet formiddagskaffe.

Ude i drivhuset hersker der sirlig orden. Drivhuset er bygget sammen med huset således, at terrassedøren fører ud til planterne. Ingen planter er placeret tilfældigt, alt er pænt ordnet og giver beskueren et harmonisk indtryk. Selvom det er søndag og ens sanseapparat næppe fungerer optimalt, bemærker man alligevel hurtigt, at her ikke er mange af de 'andre sukkulenter'. Jeg kan lige så godt slå det fast

først som sidst, at Per *kun* samler på kaktus. Per ser lidt skævt til os andre, der også samler sukkulenter, men nogle Lithops har dog fundet vej ind i samlingen, selvom Per hårdnakket hævder at grøntsagerne, er Gittes planter. Gitte er jo også lidt planteinteresseret og har en hel del orchideer placeret i en stor vindueskarm. Egentlig kaktusinteresseret er Gitte nu ikke, så kaktussamlingen har Per for sig selv.

Vi kigger os omkring i drivhuset og som altid, når to freaks mødes, så opstår der hurtigt en indforstået snak som enhver 'normal' person vil anse for tågesnak. Per har skam et par 'goodies' som jeg endnu ikke har anskaffet mig. Hvad med *Mamillaria theresae* var. *albiflora* med helt kridhvid blomst eller *Cinthis knizeii*. Jeg kan kun håbe på at der bliver et par små skud til pod-

Et flot syn møder en, så snart man kaster et blik ud af terrassedøren ind i drivhuset

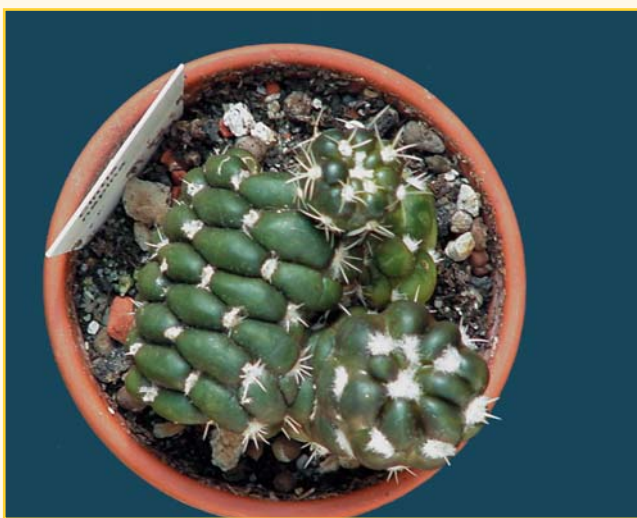
En af hylderne med bl.a. et par Astrophytum

ning! Per er jo som de fleste andre interesseret i at sprede sine sjældenheder lidt. Det sker jo af og til at planter dør, og det er altid de mest sjældne, eller dem man er mest glad for, som 'tager billetten', og så er det jo rart, at have lidt genetisk materiale stående i andre drivhuse. Af en eller anden grund har vi Tephrocactus og Pterocactus som fælles særinteresse, og det er ud fra samme devise som nævnt ovenfor blevet til lidt bytteri gennem årene. Mit blik falder også på en sær indretning, som Per har lavet, og mit spørgsmål udebliver heller ikke, idet jeg peger på noget der ligner et omvendt syltetøjs-glas.

- *Hvad dyrker du dog her i fugtigt miljø?*
 "Det er såmænd bare en *Blossfeldia liliputana*. Den skal dyrkes ved stor luftfugtighed ellers tørrer den simpelthen ind og dør. Man kan selvfølgelig også pøde den, men helt ærligt, så er jeg mest til planter på egne rødder".

- *Jeg ved, at du har samlet i mange år, men hvordan kom du egentlig i gang med det pjat?*

"Det var egentlig min storebror, som begyndte at interessere sig for kaktus. Han købte lidt planter, men efter et stykke tid blev han træt af det, og en dag så kom han med alle planterne og

Cintia knizii

Blossfeldia liliputana

spurgte, om det ikke var noget for mig. Vi havde dengang et lille drivhus ovre i hjørnet af haven, hvor planterne blev placeret. Jeg gik og kiggede lidt på dem, de så jo pændende ud, og langsomt spirede interessen frem. Jeg købte et par planter mere i Brugsen, og i årene 1983 - 84 hvor kaktus var på mode, kunne de stort set købes alle vegne. Så jeg købte nogle i Bilka og rigtig mange i City2 og efterhånden blev jeg rigtigt 'bidt' af det. Nu har jeg jo så fået styr på navnene og køber nu planter dels via postordre, men så sandelig også på kaktusturene. Men du kan jo se at det efterhånden kniber med pladsen, så nu må jeg jo til at begrænse mig".

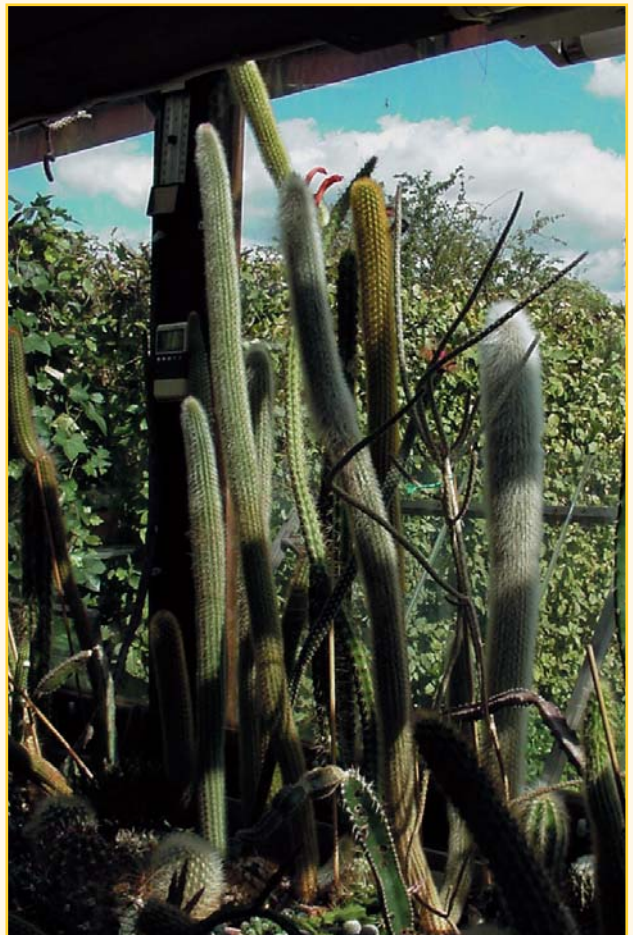
- *Jeg kan se, at du har en del Brasilianske søjler - er de dine favoritter?*

"Ja, det kan man godt sige, jeg kan godt lide søjler specielt de blå og de helt uldne. Men jeg holder også meget af de mindre søjler f.eks. Arrojadóa. Jeg synes, de har nogle rigtig fine blomster, og det er vel egentlig også blomsterne jeg godt kan lide. Derfor har jeg flere favoritter - og fælles for de andre er, at de har store blomster. Altså Lobivia,

Sulcorebutia, Notocactus etc. Herovre kan du se en *Cephalocleistocactus ritteri*, det er min egen frøplante, men først i år er det lykkedes at få den til at danne cephalium. Så håber jeg selvfølgelig på blomster næste år".

Der er meget i drivhuset. En del Matucanaer og store Soehrensia som garanteret ser flotte ud med blomster. "De store Soehrensiaer blomstrer ikke ret meget - jeg ved ikke hvad jeg gør forkert, men det irriterer mig lidt, at jeg ikke kan finde ud af det".

Per har to drivhuse, det ene bygget sammen med huset, det andet som er bygget senere, er placeret midt i haven. Det sidstnævnte er et solidt stenbyg-

Bordet med de mange søjler

Det nye drivhus er delvist under haveniveau

geri, som på grund af grundejerforeningens bestemmelser om bygningers højde, er delvist nedgravet. Man går simpelthen ned ad en trappe og derfra ind i drivhuset. Det nye hus blev i sin tid bygget til Gittes orchideer, men af en eller anden grund rykkede Per ind i stedet for med flere kaktus.

Vi går en tur over i det andet drivhus, men vi skal lige omkring Tephroerne på vejen. Pers Tephrocactus og Pterocactus er om sommeren placeret udendørs i fuld sol. Per synes, det har en gavnlig indflydelse på planternes blomstring, men at det ufiltrerede lys også giver planterne et naturligt udseende. Vi kan hurtigt blive enige om, at man hurtigt kan ødelægge tephroernes udseende hvis de bliver dyrket i et fugtigt og halvskygget drivhus. Nej - sol må der til, hvis vi skal få disse planter til at se anstændige ud. I det andet drivhus finder man de mere kuldetålende planter som Lobivia, Echinocereus, rebutia, Sulcorebutia etc. Mit blik fanger ret hurtigt en Sulcorebutia som fylder en temmelig stor skål.

- Har den ikke blomstret, spørger jeg, eller har du bare fjernet de døde blomster?

"Jeg fjerner hele tiden døde blomster - det bliver nogle gange til en hel håndfuld her i drivhuset, men jeg ville ikke orke først at fjerne dem senere på året. Så skal jeg jo bruge flere timer på det, så det er bedre at tage lidt ad gangen. Sidste år fyldte jeg en 12 liter spand med visne blomster, det sætter det da lidt i perspektiv - ikke"?

- Det er vel den koligere afdeling hvis man skal skønne

Gittes Lithops

efter planterne ?

"Jo - det er korrekt - her holder jeg kun en temperatur på 5 grader hele vinteren. Huset ligger jo gravet ned i jorden og selvom det er isoleret synes jeg, at det er for dyrt med en højere temperatur hernede. Jeg fyrer jo med elvarme hernede og det er ikke billigt".

- Jeg kan se at du har et specielt vandingspatent indbygget i plantebakkerne - hvordan fungerer det ?

"Jeg fylder plantebordene med vand, og så får de lov til at suge den mængde vand de kan. Jeg tapper så det resterende vand af igen, når jeg synes, at planterne har suget længe nok. Selvom systemet tilsyneladende er smart, så synes jeg, at jeg bruger meget tid på at vande. Skal jeg vande begge drivhuse så bruger jeg vel 4½ time på det. Derfor vander jeg som regel ikke begge drivhuse på samme dag. Det lyder måske voldsomt, men jeg vander jo med regnvand og vil helst udnytte vandet optimalt. Så jeg starter med at hælde 40-50 liter i en af plantebakkerne, lader planterne suge hvad de kan og tapper så vandet

af for at hælde det op i en anden plantebakke osv.. Det ville selvfølgelig være nemmere med en haveslange, men jeg synes planterne trives bedst med regnvand. Tidligere havde jeg også den 'skøre' idé at planterne helst skulle vandes med lunkent vand, men mine erfaringer viser, at det må være en skrøne. Planterne trives fint med at blive vandet med koldt vand fra mine regnvandstønder, men isen er jo også smeltet når vandingssæsonen begynder".

- Jeg har lagt mærke til, at du kun benytter lerpotter til planterne - det er lidt af et særsyn i dag.

"Ja - det er nok rigtigt, men da jeg begyndte at samle og kun havde få planter syntes jeg, det så pænere ud med lerpotter. At de var dyrere betød jo ikke så meget dengang. I dag er det jo en større investering, jeg skal betale ca. kr. 500,- for 100 potter, men de holder jo også i mange år, hvis du altså undlader at tabe dem. I dag har jeg vænnet mig til udelukkende at bruge lerpotter i en sådan grad, at jeg ikke kan finde ud af at bruge plastic. Hver gang jeg forsøger mig med

Tephroerne står frit i haven med mulighed for beskyttelse med låger af glas

Pers samling af voksne Ariocarpus

retning, og selvom Per med årene har brugt mange penge på planter, synes han ikke, det er så galt endda. "I forhold til andre hobbies synes jeg, at investeringerne er humane. Planterne koster penge, men de er sjældent urimeligt dyre. Så på den måde er det jo nemt at komme i gang, der skal ikke investeres ret meget i begyndelsen, kun i planter. Det bliver først dyrere i det øjeblik du bliver 'bidt' af det og skal bygge et eller flere drivhuse med varme i, men sådan ender det jo for nogle af os.

Tekst og fotos: Finn Larsen

en plasticpote, dør planten på grund af overvanding. Et godt råd - sørg for at potterne er fremstillet i Tyskland, de er af god kvalitet. Potter fremstillet andre steder f.eks. i Italien er af en dårlig kvalitet og forvitrer hurtigt.

(PS. Ved årsmødet vil du bl.a. få lejlighed til at besøge Per Andsgers samling !)

-Når du nu kun bruger lerpotter har du så også en særlig jordblanding?

"Så speciel er den nok ikke - jeg bruger almindelig næringsberiget spagnum - den orange - og så iblander jeg leca, lava, grus og knust tegl. Men hvor meget jeg bruger af hver slags, er lidt svært at sige. Jeg laver en blanding som jeg synes ser fornuftig ud, og den anvender jeg til alle planterne undtagen mine Apocactus - de får en lidt federe blanding. Nogle af mine Ariocarpus står også i ren mineralisk jord, men de seneste anskaffelser er plantet i standardblandingen og jeg synes, de trives lige så godt i denne".

Vi er igen ved at blive kaffetørstige, så vi bevæger os indenfor til kaffemaskinen og får fyldt vore krus. Vor samtale tager her en drejning i den økonomiske

Pers med et stort eksemplar af Leuchtenbergia principis

Fotografering af Kaktus, del 2 af 4

Optageteknik, komposition og ting der går galt

I den foregående artikel blev det grundliggende udstyr beskrevet; i denne artikel kommer det til at handle om hvordan man bruger det.

Når man bliver skuffet over sine billeder skyldes det enten, at man ikke er bevidst om forskellen på at betragte et foto og en kaktus, eller at man ikke tager hensyn til kameraets begrænsninger i forhold til øjet, eller begge dele (så sidder man med et rigtigt dårligt billede).

En stor del af hemmeligheden ved at tage et godt billede er, at man skal man være bevidst om, at det man ser gennem søgeren IKKE ser ligesådan ud, når det kommer på billedet.

Når man betragter en kaktus ser man kaktussen, og kun kaktussen. Man koncentrerer sin opmærksomhed om selve planten, ikke om det, der omgiver den. Man har mulighed for at skifte synsvinkel, ens øjne vil løbende stille skarpt på det væsentlige i synsfeltet. Baggrunden skal være meget generende før der lægges mærke til den, og belysningen skal være meget dårlig for det generer. Det gælder også når man betragter kaktussen gennem søgeren.

Når man ser det færdige billede er det noget helt

andet. Nu lægger man lige meget mærke til alt det, der er på billedet - nu er det nemlig billedet og ikke kaktussen man koncentrerer sig om. En distraherende baggrund vil fjerne opmærksomheden fra kaktussen, er kaktussen for lille på billedet, kan det være svært overhovedet at se, at det er en kaktus, men da man tog billedet kunne man udmærket se det. Hvad er det så, man ser på billedet som man ikke så, eller rettere ikke lagde

mærke til, gennem søgeren?

Baggrund

Først og fremmest er der baggrunden. Baggrunden skal netop være baggrund, den skal ikke tiltrække sig opmærksomhed eller distrahere. I praksis betyder det, at den helst ikke skal stå skarpt, den må gerne være sløret, og den må gerne have en farve, der kompletter plantens og blomsternes farver. Der er flere måder at lave en god bag-

"Baggrunden er her mørkebrunt velour som virker sort fordi det ligger helt i skygge"

grund på. En måde er at tage planten med udenfor og sætte den på en ølkasse eller lignende i passende afstand fra nærmeste hæk eller plankeværk. Hvor meget "passende afstand" er kommer an på hvor stor den plante, der skal fotograferes er. For små planter (under 10 - 15 cm) er 1 meter rigeligt, for store planter kan det være svært at få afstand nok. En ting der kan

snyde er, at alle spejlrefleks kameraer normalt er indstillet på største blændeåbning, og først blænder ned i det øjeblik billedet tages. Da man netop ofte bruger en ret lille blændeåbning, når man fotograferer mindre planter (dvs. de fleste) for at få dybdeskarphe­d nok på selve planten, er der en ret stor forskel på dybdeskarphe­den mellem det, der ses i søgeren og det, der kommer på billedet. Derfor er det en god ide at bruge nedblændingsknappen på sit kamera, så kan man vurdere om baggrunden er passende. Jeg plejer også at kontrollere billedkompositionen i al almindelighed med nedblændingsknap-

skygge (og det vil der næsten altid være noget af planten der gør) også fremstår sorte. En tredje metode er at placere noget stof som baggrund. Velour er bedst, da det har en naturlig uskarp struktur. Hvis man sørger for, at der ikke er foldmærker i stoffet, kan man placere det ret tæt på (20-30 cm) uden at miste uskarphe­dseffekten. Hvad farvevalg angår, er det en god ide at kigge i sine kaktusbøger, så kan man se hvilke baggrundsfarver der tiltaler en mest.

Komposition

Når kompositionen går galt, er det som regel fordi man glemmer det. Det gælder først og fremmest om at være bevidst om, at det ikke er ligegyldigt hvor i billedet man placerer sit motiv. Forestil dig, hvordan det du ser gennem søgeren vil se ud på et lille stykke papir. Der er masser af motiver som ser rigtig gode ud gennem søgeren men som bare ikke gør sig på et stykke papir. Vær bevidst om at selve den begrænsede billedflade danner en ramme. Det en god ide ikke at placere sit motiv alt for

"Lidt for meget kontrast, de dele af planten der ligger i skygge er helt sorte"

pen aktiveret, når noget er uskarpt fylder det mere på billedet og får derfor en anden effekt. Naturligvis er det ikke uden problemer at blænde ned, søgeren bliver ret mørk når man gør det.

En anden måde at lave baggrund på, er at placere planten i solen og sørge for at baggrunden ligger i skygge. Da filmen kun kan gengive et begrænset kontrastområde vil baggrunden fremstå næsten sort, hvis planten er korrekt belyst. Denne metode kan give nogle meget effektfulde billeder, men skal bruges med varsomhed da de områder af planten, der ligger i

tæt på rammen, der skal helst være lidt luft omkring. Husk i den forbindelse på at kun deciderede professionelle kameraer har en søger der dækker billedet 100%, i de fleste kameraer ser man 92-93% af det som kommer på det færdige billede. Tænk også på hvad billedet skal bruges til, skal der lægges meget vægt på det rent æstetiske eller skal det give et realistisk indtryk af hvordan planten ser ud? Skal potten med? Lerpotter kan se ret godt ud på et billede.

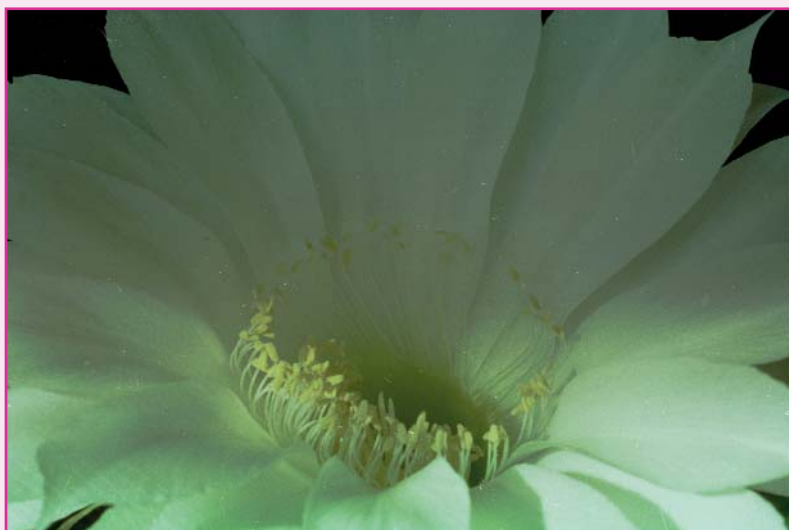
Eksposering, kontrast og belysning

Vi vælger normalt blænden ud fra den ønskede dybdeskarphe­d, eksposeringstiden vælges så

billedet bliver korrekt belyst. Da stort set alle spejlrefleks kameraer har indbygget lysmåler, skulle det være en simpel sag, det er vel bare at rette sig efter lysmåleren?? I 9 ud af 10 tilfælde ja, men nu og da går det galt. Det skyldes flere ting. Når lysmåleren indikerer at motivet er korrekt belyst gør den det udfra en forudsætning om at motivet er "18% gråt", det er de fleste motiver. Det har den virkning at motiver der skal være meget mørke får for meget lys og motiver der skal være meget lyse får for lidt lys, lysmåleren kan jo ikke vide at f.eks. en Echinopsis blomst skal være hvid. Men det ved fotografen heldigvis, og han kan så kompensere ved at sætte eksponeringen på længere tid end lysmåleren angiver som det "rigtige". Hvor meget længere? Typisk dobbelt så langt tid. Næsten alle lysmalere er centervægtede, dvs. at det mest er den midterste del af motivet der måles på. Det fungerer som regel fint, men hvis det ikke lige er centrum af billedet det er det væsentlige er det en god ide først at indstille eksponeringen med centrum af søgeren rettet mod motivets væsentligste del og derefter komponere billedet.

Jeg havde engang den fikse ide at kaktusbilleder skulle tages i eftermiddagssollys. Det giver nogle dejlige varme farver. Det havde desværre en tendens til også at give lidt for stor forskel mellem lys og skygge. Problemet er, at den kontrast som filmen kan gengive er meget mindre en den kontrast øjet kan se. I praksis giver det sig udslag i at enten er det lyse områder på billedet helt hvide og uden nogen som helst detaljer (overbelyst) eller også er de mørke områder helt sorte (underbelyste). Man kan

vælge hvilket område man vil have korrekt belyst ved at rette lysmåleren mod det pågældende område, og så må man altså finde sig i at andre dele af billedet bliver enten over eller underbelyste. Dette problem kan løses på to måder, enten ved brug af blitz (mere om dette senere) eller ved at gøre motivets kontrast mindre. Hvordan gør man kontrasten mindre? Man kan lade være med at fotografere i stærkt sollys, diset vejr er faktisk bedre. Den mindre lysmængde kompenserer man for ved at bruge længere eksponeringstider. Dette er helt uden problemer hvis man har et stativ, kaktussen flyt-

"Underbelyst, lysmåleren blev snydt af den hvide blomst"

ter sig ikke. Almindeligt kedeligt gråvejr er også udmærket at fotografere i. Hvis man skal fotografere i stærkt sollys kan man enten skygge med tyl, matteret glas eller hvidt papir. Eller man kan måske sætte planten, så den ikke bliver belyst af direkte sol, men f.eks. af det reflekterende lys fra en hvid væg. Der er masser af muligheder.

Tekst og fotos: Peter Schou Sørensen

Echinocactus polycephalus (Engelm.&Bigelow) i naturen og som kulturplante.

Arten's taxonomi blev allerede diskuteret i Cactaceae Review IRT 3 (1) 2000, og plantens beskrivelse og udseende er ligeledes kendt. Derfor vil jeg i dag holde mig til de iagttagelser som jeg selv har gjort på plantens lokaliteter i Kalifornien (CA) og Nevada (NV). Allerede i KAKTUS 4/97 og 1/98 blev der bragt nogle fotografier af førnævnte plante fra Nevada. Derfor er der i efterfølgende beretning kun medtaget oplysninger om plantens repræsentanter fra den kaliforniske del af Mojave ørkenen.

Jeg synes godt om Mojave ørkenen, dens endeløse vidder er ligeså imponerende som tussernes trivsel under de livsfjendtlige betingelser. Planterne er nødt til at ac-

ceptere barske klimatiske forhold med mindre end 20 mm nedbør per måned, endda helt uden regn fra april til juni. Gennemsnitstemperaturen ligger mellem 8°C og 32°C, iskold blæst og snestorme om vinteren. Disse forhold forefindes i den højere del af Mojave, i den lavere del er det lunere, men ikke mere fugtigt, Dette gælder især hvis vi nærmer os fra Colorado River mod Kalifornien.

Sammen med *Sclerocactus polyancistrus* og

Escobaria vivipara v. *alversonii* er *Echinocactus polycephalus* en typisk kaktusrepræsentant, der hører hjemme i Mojave ørkenen. Planterne findes ikke længere mod syd i Colorado ørkenen og Anza-Borrego. Undtagelsen er *Escobaria vivipara* v. *alversonii* som også findes i Big Maria Mts. ved Blythe.

Echinocactus polycephalus, Smoke Tree Wash, CA, 30. 12. 1991 - en stor plante med flere hoveder. Foto: Richter.

Min første *E. polycephalus* fandt jeg i Joshua Tree National Park på en højslette 800m over havet ved siden af den 4 m dybe Smoke Tree Wash (opkaldt efter træet *Psoralea spinosa*), d.v.s. det nordvestlige kap af Eagle Mts. sammen med *Echinocereus engelmannii*, *Opuntia basilaris*, *Opuntia echinocarpa* (stikkende hvide torne), *Opuntia echinocarpa* var. *wolfii*

ii (stikkende gule torne) og nogle tornebærende buske. Dette er en af de sydligste forekomster af *E. polycephalus* i det hele taget. Selv *Ferocactus cylindraceus* (= *F. acanthodes*) gror ikke længere i dette område. *Yucca brevifolia* (= Joshua Tree, som parken er opkaldt efter) findes først fra 900 m's højde i Hexie Mts.

Echinocactus polycephalus med deres grå torne gror i grupper på op til 30 cm i diameter med mange hoveder. Plantens hovedudbredelsesområde lig-

Nærbillede af et hoved, Smoke Tree Wash.

ger i bjergene omkring Death Valley i højden mellem 1000-1500m over havet.

Tornefarven er tit rødligt, sjælden gullig. Den gultornede form blev tidligere beskrevet som *Echinocactus polycephalus* (Engelm.&Bigelow) v. *flavispinus* Haage fil., men navnet er i dag ikke længere accepteret som selvstændig form. Jeg så lokaliteter, hvor begge former fandtes. "Puderne" har utallige hoveder med 20 cm i diameter, "tuer" indtil op til 1 m er ikke sjældne. Planterne gror i meget forskellige jordblandinger: i sten og ler langs vejen nr. 160 (sammen med *Larrea tridentata*, *Yucca schidigera*, *Yucca brevifolia*), på tufsten-skråninger ved Tecopa og Shoshone (røde form) eller i den stenholdige

opskylning ved Towne Pass nær den vestlige udkørsel fra Death Valley (lysgule form).

Vest for Las Vegas i NV og syd for vejen 160 ved Blue Diamond så jeg allerede på lang afstand *E. polycephalus* med røde torne på den stenede slette. I nærheden gror *Escobaria vivipara* v. *rosea* (enkelte planter med fine brune torne på toppen), *Opuntia acanthocarpa*, *Opuntia ramossissima* v. *denudata* uden torne, *Echinocereus engelmannii*, små *Yucca brevifolia* og *Yucca schidigera*. Det var i sne og regn i januar måned. Otte kilometer længere mod vest sneede det kraftigt og her voksede kun *O. acanthocarpa*, *Juniperis californicus* og andre nåletræer (Mtn. Springs Summit 1675m).

Vejen fører længere fremme 30 kilometer ned i lavlandet og *E. polycephalus* bliver et mere sjældent syn, planterne er desuden mindre. Her fandt jeg ung- og frøplanter. Også her vosker *Larrea tridentata*, men også disse buske er mindre og næsten bladløse. *O. acanthocarpa*, *O. basilaris*, *E. engelmannii* og *Yucca* arterne træffes ikke så ofte her. Vegetationen skifter ikke før Nopah Range bjergene nær Tecopa. I min hukommelse har jeg stadigvæk et 9 år gammelt minde fra

Ungplante i bjergene nær Shoshone, CA. Foto: Josef Busek, Wolfratshausen, BRD.

Tecopah som midtpunktet af den kaliforniske civilisation: en ussel tankstation med en bezinstander. Området er næsten mennesketomt, men den rødtornede form af *E. polycephalus* synes om stedet. Planterne gror tæt på bakkerne.

Ved Shoshone (173m over havet) og længere langs vejen nr. 127 findes også den gultornede form og små ørkenbuske.

Den kønneste planterepræsentant fandt jeg ved vejen 190 nær grænsen til Death Valley. Planten havde gule torne og fem ca 80 cm lange hoveder, som lå på jorden. I nærheden groede *O. basilaris* og *Larrea*. Her viste sig tydeligt, at forholdet mellem den rød- og den gultornede plantebestand er 2:1. Planterne groede på den stenede slette og tufstenbakkerne.

I Death Valley's centrale fordybning findes der ikke længere kaktus.

Kun *Larrea tridentata* klarer disse barske vilkår.

Man siger, at buskene kan blive op til 10.000 år gamle og danner ca 20 cm store ringe. Den midterste del af planten dør langsomt og planten vokser videre ude i periferien. I Mojave bliver denne vækstform endnu mere synligt, da afstanden mellem de enkelte *Larrea* planter er større.

Ved Death Valley fandt jeg et skønt eksemplar af *E. polycephalus* i 1510 meters højde nær Towne Pass ved vejen i en "Wash" i nogle opskylninger med store runde sten, hvor kæmpestore

gultornede planter gror sammen med *Opuntia basilaris*. Planternes top var tækket med hviduld som fuglene allerede havde bearbejdet. Derfor ledte jeg forgæves efter frø.

Når vi følger vejen kommer vi til Sierra Nevada's østlige bakker Coso Range Mt., der ligger i læ for regnen. Efter Panamint Springs kaldte jeg bakkerne for "Manganbjerger" på grund af stenene's rødviolette farve. Her gror, bortset fra lidt græs, kun *Larrea* buske. Men selv i de mest ørkenagtige bjerge træffes den "tapre"

Echinocactus polycephalus, dog kun enkelte planter. På vestsiden af bjergene fandtes der også tilsnede *Yucca brevifolia* og *Opuntia acanthocarpa*.

Under en anden rejse, mens jeg ledte efter *Echinomastus johnstonii* på nogle lave bakker langs vejen til Lake Mead, havde jeg fornøjelsen at se *E. polycephalus* i blomst - mellem Longdale og Overton (NV).

I nærheden gror pragtfulde 80 cm

høje *Echinocereus engelmannii*, *Opuntia basilaris* og *Opuntia acanthocarpa*. I Overton vokser *E. polycephalus* i selve landsbyen, men ingen *Echinomastus*. *E. johnstonii*'s population nær Logandale var ødelagt af nogle biller, *E. polycephalus* derimod var i fin stand. Denne gang besøgte jeg stedet ved middagstid i juli måned og lufttemperaturen var 50°. Jeg gætter på, at temperaturen ved jordoverfladen var endnu højere. Kun takket været den kraftige vind var det muligt, at kravle op på en 100m høj bakke. Dawson nævner flere *E. polycephalus* lokaliteter:

Frøplante podet på *E. jusbertyi*, samling Richter 1997.

mod nord ved Inyo County (CA), Panamints ved siden af Death Valley (Towne Pass blev nævnt) til Randsburg, Helendale og Victorville mod vest i Mojave ørkenen, mod øst indtil Arizona (den vestligste i den del af Yuma og Mohave Co. der fører til Colorado River). En lille isoleret population findes efter sigende i Coyote Mts. i Imperial Co. (CA). Efter Dawson's mening findes de flotteste plantebestande såvel omkring Barstow og Calico Ghost Town ved Interstate 15 og nær Scottys Castle nord for Death Valley.

Typelokaliteten ligger ved Mojave River, men arten vokser i grænseområderne fra Utah til Syd Nevada.

Det er vel nok en ønskedrøm at dyrke blomstrende *E. polycephalus* med flere hoveder fra frø under vores hjemlige forhold. Frøplanter bliver normalt i starten podet på *Peireskiopsis* og senere på *Trichocereus pasacana*, *Eriocereus jusbertyi* eller *Echinocactus*

grusonii. Alligevel er planterne modtagelige for svampesygdomme. På egen rod plantet i ren mineralisk substrat (f. eks. hvid kvartsgrus eller flodsand) gror planterne meget langsomt men støt de første mange år.

At blande spaghnum i plantejorden er absolut utilrådeligt.. Endvidere kræver planterne tilstrækkelig ventilation, d.v.s. om sommeren luft fra alle sider og kun et tag over hovedet. Opstillet på denne måde - muligvis også på en sydvendt altan - kan *E. polycephalus* blive meget

hårdfør og gammel - hvis man samtidig sparer på vandet.

Richter Sukkulenten
Postfach 110411
D-93017 Regensburg
(overs. Helga B. Erritzøe)

Litteratur:

Dawson, E.Yale: The Cacti of California, Univers. Cal. Press, Berkeley and Los Angeles 1966

Richter,I: Besøg på plantebiotoper i Sydvest USA. 5. I Mojave ørkenen: i løbet af en dag gennem 4 af USA's delstater. KAKTUS 32 (4) 1997: 81-84.

Richter,I: Kaktus i Sydvest USA: Vest Mojave ørken og Death Valley, KAKTUS 33(1), 1998: 7-9.

Hofmann, Bernd: Die Suche nach *Echinocactus polycephalus* Engelm.& Bigelow, KuaS 52 (7) 2001: 169-172.

Doweld, Alexander B.:the Poly-

phyletism of the genus *Echinocactus*. Cactaceae-Review IRT 3(1) 2000: 4-10.

Richter, I: *Echinocactus polycephalus* in the wild and in cultivation, Cactaceae-Review IRT 4(1) 2001: 13-19

Frøplante på egen rod *E. polycephalus* SB 1818 Yucca Valley CA, form med særlig kørlede torne. Samling Richter 2000.

NOTAT OM FORÅRSFØRNEMMELSER

Det er det samme hvert år ca. ved forårsjævndøgntide: dagen har rundet de 12 timers længde, lyset er blevet mærkbart stærkere. Når planterne står under glas, bliver også temperaturen pænt høj, og planterne reagerer på det. Det kribler og krabler i vækstpunkterne, og knopperne dukker op hist og her. Og så opstår de årlige problemer, som en direkte følge af, at klimaet i Danmarks rige nu engang ikke arter sig efter ønske.

Hvornår skal man begynde at vande? Ja, planterne er jo i vækst, ikke sandt? Og der er knopper, ikke sandt? Og solen skinner, og temperaturen er høj om dagen. Jovist, man vander. Så træder Murphy's lov i funktion. Der kommer en kuldeperiode med regn eller måske endda slud og frost. I drivhuset svinger nat-dag temperaturen mellem de 10-15°C. I vindueskarmen kan man måske godt holde temperaturen højere, men der er jo altså overskyet udenfor. I begge tilfælde rådner de våde planter meget nemt.

Nuvel, det lader man sig ikke narre af næste år! Planterne er i vækst, knopper, sol etc., men ikke denne gang! Man venter med at vande. Så træder Murphy's lov i funktion. Solen bager fra en skyfri himmel dagen lang. Der er godt nok nattefrost, men om dagen er temperaturen i vinduet/drivhuset over 30°C. De nydannede knopper falder af. Og de helt små planter forvandles til mumier.

I begge tilfælde bliver der mere plads til overs til nyanskaffelser.

For drivhusfolket kommer også det årlige problem med vinterdækket. De fleste af os anbringer jo gerne bobleplastik i metervis som ekstra isolering for at spare på den dyre opvarmning, men de effektive og måske også

fantasifulde vinter-arrangementer har jo unægtelig bivirkninger: de nedsætter lysintensiteten, de giver temperaturen et ekstra pift opad, når solen skinner, og de vil også ofte nedsætte mulighederne for, at solåbnere og andre udluftningsmuligheder kan fungere. Og der er jo som bekendt behov for både lys og luft! Hvornår skal man tage vinterdækket væk? Nedenstående afsnit er mine egne dyrekøbte erfaringer.

Jeg venter altid med nedtagning af vinterdækket til efter 1. april. Sidst i marts, først i april, når begyndende vækst kan ses, vander jeg nemlig for første gang, forsigtigt og om middagen på en dag med sol. Vinterdækkets lette skygge gør, at kombinationen sol-vand godt kan fungere. Desuden vander jeg nedefra. Så glemmer jeg alt om vinterdækket i mindst en uge, så planterne kan nå at tørre igen. Herefter lurar jeg på en week-end, hvor vejrudsigstens 5-døgns prognose ikke lover nattefrost, men helst et par dage med gråvej, så solsvidninger kan undgås. Herefter garderer jeg mig ved at stille lidt på termostaten. Og så tager jeg vinterdækket ned. Derefter træder Murphy's lov uvægerligt i funktion. Tre-fem dage efter fjernelsen af vinterdækket, kommer der stærk blæst og slagregn, så solruderne står og blafre, og regnen vælter ind. Alt, hvad der står på gulvet under solruderne, må folgelig flyttes eller dækkes til eller..... Og hvis man - opmuntret af løfte om sol i de østlige egne - oven i købet har vandet (jvf. ovenfor) de knastørre planter igen, så bliver der mere plads til nyanskaffelser. Men også i henhold til Murphy's lov: den mærkværdige grøntsag, man vandt i firmalotteriet, dør aldrig!

Den årligt tilbagevendende trængselsperiode, der henslæber sig som plantesamlerens absolut værste prøvelse, er det tidsrum om foråret, hvor:

8) de planter, der har overvintret i stuen, er flyttet ud i drivhuset, mens

9) de planter, der står i haven om sommeren, endnu ikke har kunnet flyttes ud af drivhuset

10) og de planter, der har stået på hylden under bordet i drivhuset, helst skal have flyttes ned på gulvet i drivhuset for at blive vænnet til mere lys før udflytning i haven!

11) Hertil kommer, at alle nyomplantede planter pludselig fylder dobbelt så meget som hidtil.

Hvis Murphy's lov træder i funktion lige her, er det kun for at sikre, at man får en plante galt i halsen, hvis man under ophold i drivhuset tager en rigtig dyb indånding.

12) Hvornår skal man flytte planterne fra stuen ud i drivhuset, hvor de qua den bedre belysning ganske afgjort ville have bedst af at være på denne årstid? Og hvornår skal man flytte planterne fra drivhuset ud i haven?

Det bedste ville naturligvis være, hvis man kendte begrænsningens kunst. I husets vinduer har man planter, som står der hele året. I drivhuset har man planter, der kan tåle den årsrytme med hensyn til temperatur og belysning, man nu engang kan holde der. Og i haven står der planter, som kan tåle det danske klima i al dettes begrædelighed hele året rundt. Men begrænsningens kunst er sådan omtrent det eneste en plante-entusiast absolut ikke kan lære. Som følge deraf har man altså tre gange

årligt "store flyttedag", idet efterårets processer "planter fra have til drivhus" og "planter fra drivhus til stue" i reglen kan slås sammen.

Tidspunktet for flytning fra stue til drivhus er ikke så kompliceret. Man venter til vinterdækket er taget ned, vælger et tidspunkt, hvor nattemperaturen i en uges tid har ikke har været under 10°C, og man sørger for, at de udflyttede planter er knastørre.

Så kan det kun gå galt, hvis man glemmer, at de nys udflyttede planter ikke må få direkte sol de første dage, og at de ikke må placeres sådan, at

de kan rammes af den nedbør, der i henhold til Murphy's lov kommer ind ad udluftningsvinduerne i stærk blæst og slagregn.

13) henhold til kalenderen og de traditionelle erfaringer skulle man først efter den 20. maj være helt sikker på, at der ikke kan komme nattefrost. Men altså: 6-7 uger i ovennævnte overfyldte situation!! Desværre er tidspunktet for flyt-

ning fra drivhus til have eller fra stue til have væsentlig mere kompliceret, for her skal planterne flyttes fra et varmt, beskyttet klima og ud til Det Danske Vejr. Selv planter, der om efteråret kan stå ude og tåle "lidt rim på bladene", vil dø, hvis de om foråret efter et vinterophold i et frostfrit drivhus eller et varmt stuemiljø flyttes direkte ud i haven, hvor de i hvert fald i april under alle omstændigheder ville kunne møde en kold regnperiode og sandsynligvis endda nattefrost og sneslud. Så i april

lever man med overbefolkningen.

Der er bare det, at når vinterdækket i drivhuset er taget væk, kan temperaturen i solskin jo som bekendt blive ret så høj, selv om der er fare for nattefrost udendørs. Visse planter foretrækker temperaturer under 25°C, og visse arter - f. eks. Aeonium og faktisk også bladbærende Senecio - har en kedelig tendens til at få bladlus, hvis de står for varmt. I begyndelsen af min drivhuskarriere før overbefolkningen blev en realitet, anbragte min gemal og vor nabo i forening en opstammet marguerite i mit drivhus til overvintring. Det gik godt nok lige til midt i marts, hvor temperaturen i drivhuset i solperioder godt kunne runde de 30°C. Her gik planten i vækst og krævede planten vand, og når vejrliget så skiftede, og der stod en drivvåd marguerite i surt og mærkt vejr..... Heldigvis fik jeg naboen overbevist om det formålstjenlige i at fjerne uhyret, før det tidspunkt indtraf, hvor der kom et erstatningskrav på banen. (Det var så nabokonen selv, der fik aflivet den - heldigvis.) Men jeg har da også været ude for, at alle knopperne på mine liljer faldt af, hvilket var meget trist.

Men så må man glæde sig over den naturlige begrænsning af mulige arter, der kan dyrkes på denne besværlige facon, og så ellers eksperimentere sig frem til den bedste dato for udflytning til haven. Jeg plejer at satse på en dato midt i maj, hvor 5-døgnsprognosen lover "let skyet, men tørt", og naturligvis uden udsigt til generel nattefrost. Truslen om "let nattefrost på udsatte steder" plejer jeg ikke at bekymre mig om, da årelang erfaring har lært mig, at vores have ikke hører til i den kategori.

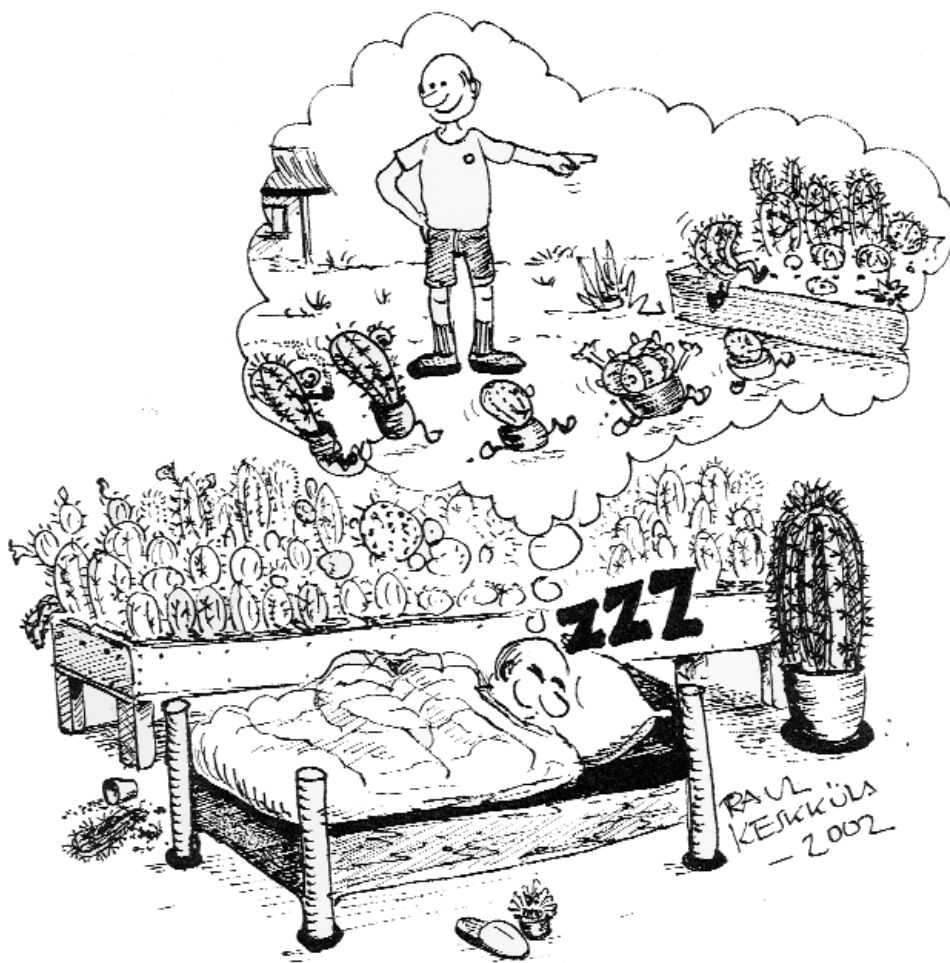
Det værste vejrlig, der kan times udflyttede sukkulenter er lange regnperioder. Temperaturen betyder ikke så meget, bare den holder sig over frysepunktet. Hvis det regner, vander man jo ikke i sin have, og man vil normalt fjerne underskålene, så planterne ikke kommer til at soppe. Men lange regnperioder og kulde - for slet ikke at tale om frost - kan bladene på de fleste agaver altså heller ikke tåle.

(Men det kan nu også gå galt den anden vej: vær opmærksom på plantens størrelse i forhold til potten, thi har man f. eks. en stor Agave, hvis blade når ud over kanten af potten hele vejen rundt, så afskærmer den sin egen jord, og det skal regne ganske overordentligt meget, før pottetjorden bliver fugtig. Jeg har selv kunnet konstatere, at pottetjorden hos mine agaver har være knastør efter flere dages regn, fordi regnvandet løb ned ad bladene og udenfor potten.) I år 2000 faldt sommeren her omkring i april måned. Vi havde ikke nattefrost en eneste gang, og jeg ærgrede mig over, at jeg ikke havde sat planterne ud i haven allerede midt i april. Men da jeg gjorde det i maj måned, var sommeren forbi, og jeg måtte faktisk flytte nogle af planterne ind igen. Da jeg brokkede mig til min søn over den manglende virkning af den globale temperaturstigning, fik jeg at vide, at det var gennemsnitstemperaturen for kloden og ikke for lille Danmark, det drejede sig om. Førstnævnte kan godt stige, selv om sidstnævnte falder. Tendensen ser ud til at gå efter stort set samme temperatur hele året rundt, og det vil naturligvis betyde besparelser på den dyre opvarmning. Men hvis så Golfstrømmen dør, får vi endda en dansk istid.

Nå ja, hvis knægten har ret, så behøver man da ikke at tænke på fjernelse og opsætning af vinterdække endsige da på "store ud-/indflytningsdag". Det vil alt sammen give sig selv.

HANNA E. HANSEN

Tegninger: Raul Kesküla

Pedio's, Sclero's, Navajoa, Toumeyia, Yucca

Ariocarpus, Astrophytum, Aztekium hintonii, Echinocactus, Echinocereus, Echinomastus, Escobaria, Geohintonia mexicana, Lophophora, Mammillaria, Turbinicarpus, Agave, Yucca, Lewisia, vilde planter med data.

Cd rom nr.2: Pedio's, Sclero's, Navajoa, Toumeyia, ca 2250 fotos, 905 sider med tekstincl. mine 4 bøger plus alle mine publikationer, referencer, samlenumre. DM 110,- plus porto. **Cd rom nr 3: Yuccas of the southwest/midwest, US og Canada.** Over 100 fotos fra lokaliteterne og fra forfatterens xerophyhave. Yucca monografi bind 1-4, referencer, fh-indsamlingsnumre: DM 95,- incl Yuccafro. Fra studier i naturen: Great Basin Desert, Rocky Mts., Inner Grand Canyon, USA (ny). Bladet Cactaceae-Review, eng./tysk...Pedio, Sclero., Navajoa, Toumeyia - DM 48/år (ny) **Bøger: Slægten Pedicactus, Navajoa, Toumeyia-revideret/engelsk DM 84,50. An den Standorten von Pedio- und sclerocactus, Tysk DM 59,-. The genus Sclerocactus - revideret/eng. DM 79,-. To the habitats fo Pedio- and Sclerocactus, eng., DM 59,-. Nu udgivet: Yucca in the southwest and midwest of the USA og Canada - eng. med tysk resumé - DM 164,- Liste mod 1 international svarkupon.**

Ny liste med nyt supplement. Frø planter, bøger, journaler.

Navajo Country, p.o.box 510
201 D68242

Mannheim, Germany.

email: fhnavajo@aol.com - <http://fhnavajo.com>
<http://hometown.aol.com/fhnavajo/index.htm>

telefon (int) 49 621 79 46 75

fax (int) 49 621 79 00 332

Driftsregnskab for Nordisk Kaktus Selskab 2002

UDGIFTER	2001 Danmark	2001 Sverige	2001 Norge	2000 Danmark	2000 Sverige	2000 Norge
Kontorartikler	4.863,58			21.431,85		
Porto	11.452,90			11.843,82		
Kaktus og andre sukkulenter	49.412,50			61.875,63		
Bibliotek				1.000,00		
Møder/Rejser	1.466,60			7.285,30		
Frøindkøb	6.091,10			5.573,37		
PR/Reklame/Merchandise				4.762,50		
Gaver	260,00			343,00		
Gebyr (konto/veksel m.v.)	635,00	640,00	33,00	941,50	640,00	94,00
Busturrefution	20.550,00					
Årsmøde tilskud	4.475,00					
Andre udgifter	2.911,00			3.210,00		
Messegebyr		1.500,00				
Overført til DK		45.000,00			37.000	12.500
I ALT UDGIFTER:	102.117,68	47.140,00	33,00	118.266,97	37.640,00	12.594,00
INDTÆGTER	2001 Danmark	2001 Sverige	2001 Norge	2000 Danmark	2000 Sverige	2000 Norge
Kontingent	93.631,42	33.715,00	10.445,00	74.852,39	31.080,00	9.952,00
Renter	131,00	125,93	245,79	45,99	26,90	57,50
Annoncer	100,00			2.300,00		
Gamle 'Kaktus'					60,00	
Årsmøde - 2000	2.310,00			?		
Overført fra Sverige	36.418,50			32.060,50		
Overført fra Norge				11.544,14		
Frøsalg	5.987,50	1.486,35	402,25	5.228,25	1.492,85	1.062,95
PR/Reklame/Merchandise				130,00		
Frivillige bidrag				2.125,00	290,00	805,00
Andre indtægter		1.091,00			400,00	900,00
Midlertidig ind bustur		25.150,00				
I ALT INDTÆGTER:	138.578,42	61.568,28	11.093,04	128.286,27	33.349,75	12.777,45

Indestående på NKS's konti pr. 31.12.2001:

Dansk konto: DKK 66.340,54. Svensk konto: SEK 19.431.32. Norsk konto: NOK 12.595,42.

Kassebeholdning: DKK 307,50.

Pia Larsen, kassereren.

Kassebøger, indtægts- og udgiftsbilag stikprøvevis kontrolleret. Kasse- og girobeholdning afstemt.

Hans Grønlund, revisor

Bemærkninger til regnskabet: Regnskabet for 2001 er (igen!) præget af vores redaktørs store arbejdsindsats med bladet, hvor udgifterne nu er bragt ned til halvdelen af hvad det kostede i 1999 (kr. 98.750,31). Et stort tak til Finn Larsen. Årsmøde-tilskud dækker over et bidrag på 75,- pr deltager. På indtægtssiden ses en stigning under kontingenter som følge af to kontingentopkrævninger i 2001. Dette tal BURDE have været betydelig højere da indbetalingsfristen var 01.12.2001, men desværre her midt i marts måned har knap 1/3 af medlemmerne ikke betalt kontingent endnu !!

NKS har et pænt lille overskud på bundlinjen trods sin størrelse. Medlemstallet er (hvis alle betaler) ganske svagt stigende - hvis ikke - katastrofalt nedadgående!

Kassereren

Årsmøde 2002

Årsmøde 2002, 24-25 august 2002.
Vestsjællandskredsen og NKS indbyder.

Sted: Årbyhus Kursus og Feriecenter.
Sønderstrandsvej 52, 4400 Kalundborg
Tlf. 59 50 44 09

Indkvartering og priser.

Lørdag og søndag.
Dobbeltværelse med eget bad og toilet.
Pris: 550,- DKK (enkeltværelse + 100,- DKK)
Lørdag til søndag.
Uden overnatning, Pris: 475,- DKK
Lørdag endagspris: 300,- DKK
Søndag endagspris: 250,-DKK

Tilmelding til Årsmødet senest 1. juli hos.

Mogens Madsen
Røsnæsvej 147, 4400 Kalundborg
tlf. 59 50 80 69
Å-mail: mmadsen@post.tele.dk

Reservering af stadeplads til planter til plantesalget
ligeledes hos Mogens!

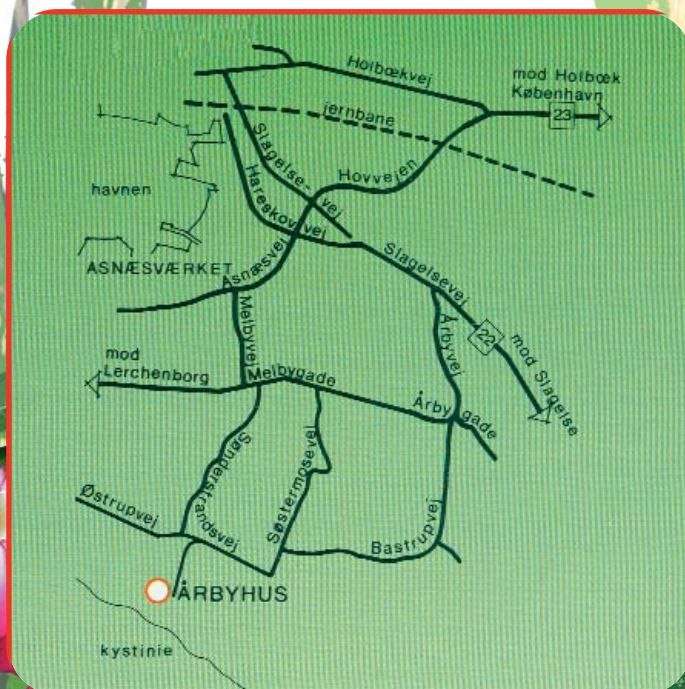
Program lørdag d.24 august 2002

kl. 12.00-12.30 Vi mødes til betaling i kantinen.
kl. 12.30-13.30 Generalforsamling og kaffe.
kl. 13.30-14.30 Opstilling af planter.
kl. 14.30-18.30 Plantebesøg hos Jørgen Olesen og
Per Andsgaard
kl. 18.30-19.30 Aftensmad
kl. 19.30-20.30 Indkvartering i værelser.
kl. 20.30-22.00 Plantesalg!!!!!!
kl.22.00 Aftenkaffe.

Program søndag d.25 august 2002

kl. 8.00- 9.00 Morgenmad.
kl. 9.00 -11.00 Foredrag.
kl. 11.00-12.00 Plantesalg.
kl. 12.00-13.00 Middagsmad.
kl. 13.00-14.00 Auktion fra biblioteket.
kl.14.00 Kaffe og farvel.

Formanden

M E D D E L S E R

• Statistik •

Medlemmer	Danmark	Sverige	Norge	Andre lande	Ialt
2001	286	107	34	11	438
2002	202	82	24	5	313
Indmeldt	10	6			16
Udmeldt	6	3		1	10
I restance	88	28	10	5	131

Statistikken er opgjort den 18.03.02

• Køb •

Sender noen ønsker om noen kan hjelpe meg med avleggere eller små planter (nå når våren kommer og en skal plante om)

Ønsker:

Rebutia muscula - *perplexa*

Notocactus submammulosus, - *uebelmannianus*

Echinocereus reichenbachii "*perbellus*"

Lobivia jajoiana

Sulcorebutia crispata

Chaemaecereus silvestrii

Conophytum herrei

Echinopsis hybrid - dagblomstrende

Mammillaria laui var. *subducta*

Har mange: *Epiphyllum* hybrider, hvide og rode julekaktus, pinsekaktus eller betaling.

Med hilsen

Klara Skålvik

Sjøveien 12

5114 Tertnes

• Husk •

Husk planteday på Fyn lørdag den 25. maj.
(Red.)

KAKTUSFR÷N

Årets lista med ca 1800 spennande sorter väntar på dig! Några har världspremiär! Som vanligt mass r av Lobivia, Rebutia & vinterh rdiga men även extra mycket suckulenter. Dessutom inspirerande böcker, etiketter, krukor, miniv xthus m m. Flera nya böcker på lager! Skicka gärna ett par frimärken till svarspotto, katalogen  r fullmatad!!!

SuccSeed Mats Winberg, Vals ngsv. 24

S-633 69 SKOGSTORP, Sverige

Epost: succseed@algonet.seHemsida: www.algonet.se/~succseed

Postfach 1107 D/71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlig-kakteen@t-online.de

35 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarkuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engros-handel

Vi har mere end 1000 forskellige sukkulenter:
Agave, Euphorbia, Haworthia, Pachypodium,
Sansevieria, caudexplanter og levende sten etc.
Mange forskellige streptocarpus.
Mange stauder og usædvanlige sommerblomster til
haven.

Vi holder åbent første søndag i hver måned kl.
9.00 - 17.00

Gartneriet Klejsbro

Bjerrevej 431 - 7130 Juelsminde.
Tlf. 75 68 51 65

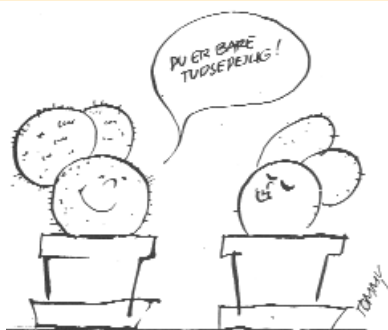
CACTUS, SUCCULENT AND CAUDICIFORM PLANT SEEDS

Listing free

Doug and Vivi Rowland
200 Spring Road, Kempston,
Bedford, England MK42 8ND

TEL/FAX 01234 358970

<http://cactus-mall.com/rowland/index.html>

RICHTER-SUKKULENTEN

Postfach 110411, D-93017 Regensburg.

e-mail: Richtersukk@aol.com

1992 -2002 10 years growing & sending

Planter: Rariteter og nyheder fra Mexico: Agave, Ariocarpus, Aztekium, Echinocactus, Geohintonia, Mammillaria, Strombocactus, Turbinicarpus mm

Vinterbårde planter fra USA med lokalitet+Yucca, Sedum, Sclerocactus, Pediocactus, Opuntia, Neobesseyia, Echinomastus, Escobaria, Agave mm.

Sydamerika: Austrocactus, Cintia, Gymnocalycium, pterocactus, Tephrocactus m.m.

Sydafrika: Succulents, Bulbs, Bonsai-shrubs.

*Nye bøger: Yucca I,II, Ariocarpus, Turbinicarpus II

*Frøliste (kaktus, sukkulenter, Afrika, buske, US vildblomster)

*Liste mod 2 internationale svarkuponer, korrespondance tysk, engelsk, lidt dansk, norsk og svensk.

*Levering per post (portogebyr), plantepakke EUR 8,- frø EUR 3,-

HAR DE PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret? Få et gratis prøvenummer af vort medlemsblad "Orkideer", der udkommer 6 gange årligt. Kontingent kr. 290,-/340,-.

DANSK ORCHIDE KLUB

V/ Bente Nielsen, Sømadevej 6,
DK-6430 Nordborg. Tlf/Fax: 74 45 09 24

Vallensbæk Kaktusgartneri

Kom og se vore mange forskellige kaktus og sukkulenter. Kig forbi på adressen:
Vejlegårdsvej 99, Vallensbæk, eller ring i forvejen på tlf: 43 62 72 26.

E-mail: Falle@post1.dknet.dk.

Hjemmeside: www.kaktus.subnet.dk

Tidligere årgange af KAKTUS

kan købes ved henvendelse til:

Thorkild Alnor Nielsen

Langenæs Allé 26, 2.sal tv.

DK-8000 Århus C.

Betaling: check eller på giro nr. 2 940 744

Pris: 10 kr pr. nummer + porto.

Følgende årgange er udsolgt:
1-2-3-4-5,8-9,11-12-13-14,16

*Sulcorebutia sp. i blomst på sort baggrund.
Foto: Peter Schou Sørensen*

Indholdsfortegnelse for 'KAKTUS og andre Sukkulenter', nr. 2/02

På besøg hos Per og Gitte - <i>Finn Larsen</i>	side 3
Fotografering af kaktus, del 2 af 4 - <i>Peter Schou Sørensen</i>	side 9
<i>Echinocactus polycephalus</i> i naturen og som kulturplante - <i>Ivana Richter</i>	side 12
Notat om forårsførmelser - <i>Hanna E. Hansen</i>	side 16
Driftsregnskab for Nordisk Kaktusselskab - <i>Pia Larsen</i>	side 20
Meddelelser	side 22